

'Ruik, voel en kruip wekelijks op de hoop'

Controleer uien in de bewaring goed. Dat adviseert accountmanager Joost Snoek van De Groot en Slot. Het rooiseizoen is bijna voorbij en hoewel de opbrengst niet maximaal is, lijkt de kwaliteit goed. Dat biedt kansen op de beweeglijke markt.

De eerste zaaiuien kwamen dit jaar vroeg uit de grond. Onder droge omstandigheden in de tweede helft van augustus lichtten een aantal telers de eerste bollen uit de grond. Accountmanager Joost Snoek van De Groot en Slot is positief over de kwaliteit: „De uien zien er mooi goudgeel uit met een mooie dunne nek. Veel partijen kunnen als topklasse 2 weggaan, of zelfs als klasse 1.” In het zuidwesten komen echter partijen voor met wat minder ronde uien. Door droogte en warme dagen in augustus zijn deze uien niet mooi volgroeid. Gemiddeld is de opbrengst 10 procent lager dan vorig jaar. Er zijn echter regionale verschillen. In Zeeland is de opbrengst 10 tot 15 procent lager. Bovendien komen partijen voor met wat minder ronde uien. Het gebied kampte in de tweede helft van mei met forse neerslag, waardoor de structuur hard achteruit ging en het gewas niet vlot groeide. Daarna werd het juist erg droog. Gevolg is dat niet alle uien mooi volgroeid zijn. In Flevoland ligt de opbrengst 5 tot 10 procent lager dan vorig jaar. Specialist uienafzet Luuk Kok van Agrifirm spreekt van een wisselvallige opbrengst. Ook Friese telers hebben volgens Kok een minder hoge opbrengst dan vorig jaar. In Groningen verliep het seizoen goed. Kok: „Daar zijn homogene partijen geoogst.”

Een lagere opbrengst en een kleiner areaal – 6 procent minder, volgens cijfers van het CBS – betekenen dat het exportrecord van 880.000 ton vorig jaar niet wordt gehaald. Snoek: „In heel Europa zijn de opbrengsten minder en dat geeft volop kansen voor de Nederlandse ui.” Aan het begin van het afzetseizoen was er volop handel en het prijsniveau van rond tien cent per kilo stemt in elk geval hoopvol. Wel waarschuwt Snoek telers voor het te lang uitstellen van de verkoop. De prijs is onvoorspelbaar en kan altijd zakken. „De export loopt goed, maar moet goed blijven om een goede prijs te kunnen realiseren.”

Het teelteseizoen begon dankzij de vorst van afgelopen winter met een mooie bodemstructuur. Met de vochtige ondergrond kwam het kiemproces goed en gelijkmatig op gang.

Tweewassigheid kwam nauwelijks voor en de plantdichtheid was volgens Snoek met meer dan 80 planten per vierkante meter ruim voldoende. De maand juni bevatte veel zonnepartijen in vergelijking met gemiddelde jaren. De droogte in die maand veroorzaakte minder bladvorming. In plaats van acht tot negen bladeren werden zes tot zeven bladeren per plant gevormd. Veel telers hebben kunnen be- regenen, waardoor meer blad is aangemaakt. Uiteindelijk kwam de bolling vroeger op gang en werden de uien tien tot veertien dagen eerder rijp dan gemiddeld.

Goede kwaliteit

De kwaliteit van de uien is goed tot zeer goed. Dikke nekken kwamen nauwelijks voor. Dunne nekken betekenen een goede bewaarbaarheid. Maar voor de verleiding om in de bewaring minder ventilatieuren te gaan maken, wil Snoek de telers behoeden. „Blijf de uien controleren”, benadrukt hij. De uien zijn nog niet droog zolang de binnenste buitenhuid nog glimt en glad is. Het advies is om te blijven drogen totdat dit oppervlak stroef aanvoelt. Vanaf dat moment is rustig terugkoelen het beste. „Laat de ventilatie gerust minimaal acht uur per dag draaien. Droog houden van de partij is het allerbelangrijkste. Belangrijker dan een lage temperatuur bereiken.”

Schommelingen in de temperatuur moeten worden voorkomen. „Wanneer het droge product op een constante temperatuur is, blijven de kiemen het langst in rust”, zegt Snoek. Controleren van de juiste vochtigheid blijft van groot belang. „Loop over de hoop. Wanneer je bij elke stap iets naar beneden zakt, is het product mooi droog.” Telers met computergestuurde bewaarsystemen kunnen tijdens het drogen de relatieve luchtvochtigheid naar 60 tot 65 procent brengen. In het bewaar- seizoen moet dit 80 tot 85 procent zijn.

Eenvoudige controlemiddelen kunnen helpen bij de bewaring. „Als schimmel groeit op een doorgesneden ui op de hoop, duidt dat op te weinig ventilatie.” En ter controle of de uien nog voldoende in rust zijn, kan de teler controleren door eind november een ui in vochtige grond te drukken. „Zet de pot bij kamertemperatuur. Vormt de ui binnen een week nieuwe wortels, dan heeft de bespuiting met spuitremmingsmiddel onvoldoende geholpen”, zegt Snoek. Dan geldt: op tijd afleveren. Als de ui na twee weken nog geen nieuwe wortelgroei heeft, is de pit voldoende in rust. „Hoe dan ook, houd feeling met de uien. Ruik, voel en kruip wekelijks op de hoop.”

◀ Het areaal zaaiuien was dit jaar 6 procent gekrompen en de opbrengst is gemiddeld 10 tot 15 procent lager dan vorig jaar. De kwaliteit is echter goed.